

PİKNİK ALANLARI:

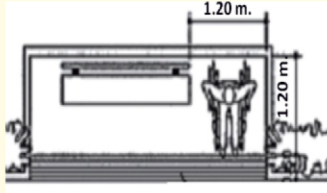


Piknik masalarının tasarımında tekerlekli sandalye kullanan kişilerin yanışabilmesi ve rahat hareket edebilmesi için diz boşluğu ve kol açıklığı bırakılmalıdır. Ulaşılabilir piknik alanlarında eğim 1:30 dan büyük olmamalıdır.

SOKAK MOBİLYALARI:

Tüm sokak mobilyaları görme özürlüler ve yardımcı araç kullananların serbest hareket edebilmelerini sağlamak için yürüyüş güzergahının tek bir tarafına yerleştirilmeli, eğer mümkünse yürüyüş yolunun yanında sürekliliği olan bir şerit üzerinde konumlandırılmalıdır.

Banklar; yürüyüş yolunun tek bir tarafında konumlandırılmalı ve döşeme ile aynı seviyede monte edilmeli, kolay oturup kalkmayı sağlayan sırt ve kol dayama bölümleri bulunmalıdır. Bankın yanında tekerlekli sandalye kullanıcısı için 1,20 m. X 1,20 m. alan bırakılmalıdır.



Telefonlar; yürüyüş yolunun bir tarafında konumlandırılmalı, açılan kapılardan ya da diğer engellerden uzak olmalıdır. En az bir telefon tekerlekli sandalye kullanıcılarına, bir telefon da duyma özürlülerinin kullanımına ayrılmalıdır. Görme özürlüler için kabartmalı harflere, az duyanlar için frekans yükseltici düğmeye sahip olmalıdır. Tekerlekli sandalye kullanıcıları ve duyma özürlüler için ayrılmış telefonlar uluslararası ulaşılabilirlik sembolleriyle işaretlenmelidir.



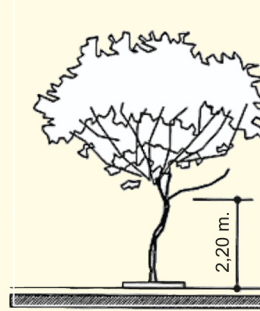
Çöp Kutuları; farklı özürlü grupları için ulaşılabilir olmalı, zeminle aynı seviyeye monte edilmeli, uygun işaret ya da renkle belirgin hale getirilmeli, kapakları tek elle açılacak özellikte ve uygun yükseklikte olmalıdır.

SPOR SAHALARI:

Hem seyirciler hem de sporcuların alanlara, tesislere ulaşımı ulaşılabilir bir yolla sağlanmalıdır. Takım, oyuncu ya da seyirci oturma alanları, giyinme, soyunma odaları, spor aletleri vb. özürlü grupları düşünülerek tasarlanmalıdır.

BİTKİLENDİRME:

Tohum ve meyve döken, dikenleri olan bitkiler, yürüyüş yolunda tehlike yaratabileceğinden kullanılmamalı, ağaç çevreleri, bitki parterleri görme özürlülerin fark edebilmesi için 10 cm. yükseklikte bordürle çevrilmeli, yürüyüş yolundaki ağaçlar ve çalılar baş açıklığı 2,20 m. olacak şekilde budanmalı, yürüyüş güzergahında bitkisel döküntüler olmamalıdır.



Az gören kişilere kılavuzluk etmesi amacıyla güçlü zıtlıklar ve göze çarpan silüetler içeren bitkisel tasarımlar yapılmalı, sarı, turuncu, beyaz vb. göze çarpıcı renklerde çiçek tarhları oluşturulmalıdır.

TÜRKİYE'DE ULAŞILABİLİRLİK MEVZUATI VE DİĞER KAYNAKLAR

- 3194 sayılı İmar Kanunu Ek Madde 1
- 5378 sayılı Özürlüler Kanununun Geçici 2 nci Maddesi
- 5378 sayılı Özürlüler Kanununun Geçici 3 üncü Maddesi
- Ulaşılabilirlik Stratejisi ve Eylem Planı (2010-2011)

•Türk Standartları; TS 9111, TS 12576, TS 12460

•"Yerel Yönetimler İçin Ulaşılabilirlik Temel Bilgiler Teknik El Kitabı"
(<http://www.ozida.gov.tr/guncel/ulasilabilirlik.pdf>)

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
ÖZÜRLÜ VE YAŞLI HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Necatibey Caddesi No: 49 Kızılay/ANKARA
Telefon: (0.312) 229 55 11
www.aile.gov.tr / www.ozurluveyasli.gov.tr



T.C.
Aile ve
Sosyal Politikalar
Bakanlığı

Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

ULAŞILABİLİRLİK

2 AÇIK ALANLAR

ULAŞILABİLİR TÜRKİYE



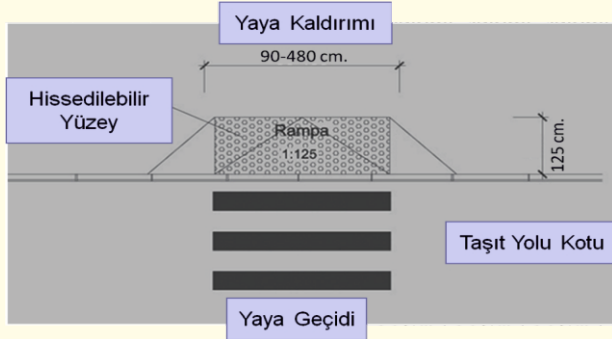
Herkes mekandan eşit ve bağımsız olarak faydalanma hakkına sahiptir. Ulaşılabilirlik; "yaşamın tüm alanlarındaki hak ve hizmetlere ulaşabilmek ve bunlardan yararlanabilmek" anlamına gelmektedir.

HERKES İÇİN ENGELSİZ TASARIM !

Kentsel yaya alanları, yaya geçitleri, kaldırımlar, rekreasyon alanları, parklar ve oyun alanları, turizm ve dinlenme tesisleri, kentsel ve kırsal yerleşim alanları, kültürel alanlar; hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, arboretumlar, açık hava müzesi ve amfi tiyatrolar, okul ve üniversite yerleşkeleri, ticari ve endüstriyel alanlar, yat limanı ve su kıyıları vb. alanların hareket kısıtlılığı olan kullanıcılar için ulaşılabilir olması önemlidir. Bu konuda standartlar, mevcut mevzuat ve eylem planları dikkate alınmalıdır.

YAYA GEÇİTLERİ:

Kullanım kolaylığı açısından yaya geçitleri hemzemin olmalı, geçitte hissedilebilir yüzeyin yer alması sağlanmalıdır. Yoğun trafik ve taşıt yollarında ışık kontrollü yaya geçitlerinde trafik işaret lambaları; işitme özürllüleri için ışıklı, yaya figürlü ve görme özürllüleri için ses uyarı işaretli olmalı, gerekli yerlerde yaya kontrollü trafik ışıkları kullanılmalıdır.

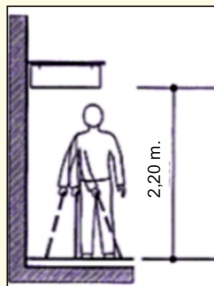


KALDIRIMLAR:

Kaldırımlar hareket kısıtlılığı olanların ulaşabilirliğini sağlamak için; güvenli, engelsiz, yeterli genişlikte olmalı ve uygun malzemeye kaplanmalıdır.

Kaldırım genişliği, yardımcı araç ve tekerlekli sandalye kullanıcıların geçebileceği genişlikte; en az 1,5 m., en ideal 2 m., otobüs duraklarında 3 m., dükkân önlerinde 3,5 m. olmalıdır. Baş açıklığı 2,20 m. olmalıdır.

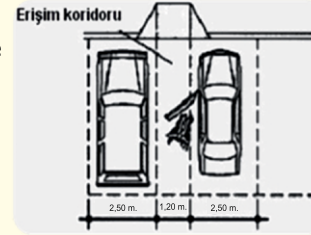
Hareket kısıtlılığı olanlar için kaldırımdaki kot farkları, basamak yerine standartlara uygun rampa ile aşılmalıdır.



Kullanılacak kaplama malzemesi sert, stabil, kaymayı önleyici olmalıdır. Kaldırım üzerinde bulunan rögar vb. alt yapı kapakları ve mazgallar kaldırımla eş düzey olmalı, mazgallar yürüme yönüne dik olarak yerleştirilmelidir. Görme özürllülerin yönlendirilmesi ve uyarılması için hissedilebilir döşeme malzemesi kullanılmalıdır.

OTOPARKLAR:

Otoparklarda özürllüleri ayrılmış park alanları ulaşılabilir güzergaha, girişe, asansöre vb. kullanımlara yakın ve hareket kısıtlılığı olan kişilerin manevrası için yeterli alana sahip olmalıdır. Otoparkların yapımında Türk Standartları Enstitüsü standartlarına uyulması, umumi bina, bölge otoparkları ve genel otoparklarda birden az olmamak şartıyla park yerlerinin %5'inin özürllü işareti konularak özürllüleri ayrılmış gerekmektedir.



Mevcut otoparkların dönüştürülmesinde ise iki tane standart park alanını bir özürllü otoparkına veya üç standart park alanını, iki özürllü parkına dönüştürmek mümkündür.

RAMPALAR, MERDİVENLER:

Özürllülerin herkesle aynı yolu izleyebilmesi açısından standartlara uygun rampaların yaya yolları ve merdivenlerle bütünleştirilmesi gerekmektedir. Rampa eğiminin en fazla %6 (1:16) olması çok önemlidir. Rampaların başlangıç ve bitişlerinde tekerlekli sandalyenin manevra yapabileceği sahanlık bırakılmalı, belli uzunluğu geçen rampalarda sahanlıklar uygun aralıklarla tekrarlanmalıdır.



15 cm. yüksekliği aşan rampaların her iki yanında korkuluk olmalıdır. Korkuluklarda, alçak olanı çocuklar ve tekerlekli sandalyeliler için, yüksek olanı yürüyebilir ancak güçlük çekenler için olmak üzere iki ayrı yükseklikte küpeşte kullanılmalıdır. Küpeşter kolayca tutulabilecek şekilde olmalı, rampa ve merdivenlerin başında ve sonunda uzatılmalıdır.

Merdivenlerin ana ulaşım arterlerinde mümkün olduğu kadar kullanılmaması gerekir. Böyle yerlerde merdivenlerin başlangıç ve bitiş noktalarındaki döşemelerde ve korkulukların başlangıcında uyarıcı hissedilebilir yüzeylere ihtiyaç vardır.

OYUN ALANLARI:

Oyun alanı çocukların kendilerini güvende hissedebileceği, farklı özelliğe sahip çocukların bir arada oynayabileceği şekilde tasarlanmalıdır. Geniş bir alana yayılmış çocuk oyun elemanları yerine, rampalı ve korkuluklu oyun grupları kullanılmalı, oyun grupları içindeki geçişler tekerlekli sandalye kullanıcıları çocuklar için uygun genişlikte olmalıdır. Ayrıca farklı özre sahip çocukların sosyal, duygusal, düşünsel gelişimine olanak sağlanmalıdır.

Salıncaklar arkalıklı olmalı, salıncağın düşme alanında kauçuk bir yüzey bulunmalıdır. Kum havuzu tekerlekli sandalye kullanıcıları çocuklar için yükseltmeli ve yükseltmiş kum havuzunun altında diz açıklığı bırakılmalıdır.

ÇOCUK, ARKADAŞ İSTER; SOKAKTA OYNAMAK İSTER

